

Дәріс 12. Құқықтық кадастр ұғымы.

Сұрақтары.

1. Құқықтық кадастрды жүргізу қағидалары.
2. Құқықтық кадастрдың құрамы. құқықтық кадастрды қолдауға қойылатын талаптар.

Дәрістің мақсаты студенттерге құқықтық кадастрды жүргізу қағидаларының маңыздылығы мен тәртібін түсіндіру. Сонымен қатар, студенттерге жылжымайтын мүлікке қатысты құқықтық мәселелерді шешуде практикалық дағдыларды қалыптастыру.

Негізгі терминдер

1. **Жылжымайтын мүлік, кадастр**
2. Құқықтық кадастр – бұл мемлекеттік жүйе, жер учаскелері мен мүлікті тиісті құқықтарын белгілеу, тіркеу және жүзеге асыру үшін жүргізілген кадастрлық іс. Осы кадастрдың маңызды мақсаты – жылжымайтын мүлікті құқықтық және техникалық анықтылықтармен тану, белгілеу және туралымдама жасау.

Құқықтық кадастрды жүргізу қағидалары

1. ****Жүргізу органдары:**** Кадастр жүзеге асырушы орган немесе бөлім.
2. ****Тіркеу және анықтыру:**** Мүліктік құқықтарды тіркеу және оларды анықтыру процесі.
3. ****Жүзеге асырудың тәртібі:**** Кадастрды жүргізу процесінің алдыңғылары мен алдымен белгіленген процедуралар.
4. ****Мәліметтерді жинау:**** Құқықтық кадастр үшін тиісті мәліметтерді жинау және сақтау тәртібі.
5. ****Құқықтық және техникалық анықтылықтардың стандарттары:**** Мүліктік құқықтардың және мүлікті техникалық құқықтардың анықтылықтарын алдымен белгілеу.

Құқықтық кадастрдың құрамы

1. ****Мемлекеттік органдар:**** Кадастрды жүзеге асыру, мәліметтерді сақтау және басқа құқықтық жұмыстарды орындау үшін мемлекеттік органдар.
2. ****Техникалық база:**** Мүліктік және техникалық мәліметтерді жинау, сақтау және туралымдама үшін техникалық база.
3. ****Құқықтық нормативтік қамтамасылар:**** Кадастрды жүзеге асыру, тіркеу және анықтыру үшін құқықтық нормативтік қамтамасылар.
4. ****Техникалық стандарттар:**** Мүліктік құқықтардың және техникалық құқықтардың анықтылықтарын алдымен белгілеу үшін техникалық стандарттар.

Құқықтық кадастрды қолдауға қойылатын талаптар

1. ****Тәжірибелі және адалдық:**** Кадастрды жүзеге асыру үшін адалдық, тәжірибелілік және немісі тиісті көрсеткіштерге қолдау көрсету.
2. ****Мемлекеттік мәміле:**** Кадастр өзіндік түрде мемлекеттік мәміле бойынша сақтауы тиіс.
3. ****Автоматтандыру:**** Техникалық қамтамасыз ету және мәліметтерді автоматты түрде құру және жүзеге асыру мүмкіндігі.
4. ****Жариялау және қолдау:**** Құқықтық кадастр туралы мәліметтерді жариялау және кадастрдың құжаттарын қолдау тәртібі.

Осы ережелер мен талаптар құқықтық кадастрды әділетті жүзеге асыру, мемлекеттік мәмілелерді сақтау және мүліктік құқықтарды жүзеге асыру процесінің маңызды элементтеріді қамтамасыз етеді.

Бақылау сұрақтары

1. Құқықтарды мемлекеттік тіркеу рәсімінде қандай құжаттар қажет?
2. Ипотека мен сервитуттың айырмашылығы неде?
3. Жылжымайтын мүлікке құқықтардың өзгерістерін мемлекеттік тіркеу қандай жағдайларда жүргізіледі?
4. Мемлекеттік тіркеудің құқықтық салдары қандай?

Әдебиеттер

- ❖ Л.Қ. Еркінбаева, Г.Т. Айғаринова: Қазақстан Республикасының жер құқығы. Оқу құралы. Жалпы және ерекше бөлім. Алматы «Жеті Жарғы» 2010 жыл
- ❖ Стамкулов А.С., Стамкулова Г.А. Земельное право Республики Казахстан. – А., 2005.
- ❖ **2. Қосымша:**
- ❖ Бекишева С.Д. Экологическое право Республики Казахстан: учебное пособие. – Караганда: Арко, 2009. – 472 с.
- ❖ Айғаринова Г.Т. Джангабулова Г.Т. Қазақстан Республикасының Экологиялық құқығы. Алматы, қазақ университеті баспасы. 2018 жыл